

ELÄMÄÄ SOILLA

Suotavoitteet 2018–2030

Suomen luonnonsuojeluliitto

”

Suomessa on uskomattoman kaunis ja maailmanmittakaavassa myös aivan ainutlaatuinen suoluonto. Se ei kuitenkaan säily ilman apuamme.

**Paloma Hannonen
Luonnonsuojeluliiton
suojeluasiantuntija**

TAVOITTEEMME LYHYESTI

Luonnonsuojeluliiton tavoite on sama, johon Suomi on sitoutunut niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin: pysäyttää luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen.

- Vuoteen 2030 mennessä saavutetaan 17 % suojelutavoite myös suoluonnon osalta.
- Soidensuojelun täydennysohjelma on toteutettava loppuun asti vuoteen 2025 mennessä.
- Soiden ennallistamiseen varataan riittävä rahoitus ja laaditaan toteutussuunnitelma.
- Turpeen kaivaminen ja polttaminen lopetetaan vuoteen 2025 mennessä.
- Turveteollisuuden aiheuttamia haittoja korjataan perustamalla soidensuojelumaksu.
- Vesistöjen tilaa heikentävät toimet kuten kunnostusojitukset ja ojitusmätästys kielletään.

Painettu kierrätyspaperille.

Suotavoitteet 2018–2030

RETKEILY JA VIRKISTYS

1. Turveteollisuuden aiheuttamia haittoja korjataan perustamalla soidensuojelumaksu, joka maksetaan soita saatavan tuoton yhteydessä [turpeen myynti ja poltto sekä kasvusammalen nosto]. Tällä kunnostetaan pilaantuneita vesistöjä ja ennallistetaan soita. Näin parannetaan myös virkistysmahdollisuuksia.

2. Retkeilyä ja virkistysmahdollisuuksia parannetaan muun muassa lisäämällä Metsähallituksen luontopalveluiden resursseja.

Jorma Lihla

SUOJELU

1. Soidensuojelun täydennysohjelma on toteutettava loppuun asti vuoteen 2025 mennessä. Lisäksi erilaisten kaavojen suojelevaraukset suoalueilla on toteutettava samassa aikataulussa.

2. Viimeistään vuoteen 2030 mennessä on saavutettava kansainvälisten sopimusten mukainen 17 prosentin suojelutavoite myös suoelinympäristöjen osalta.

3. Soiden ennallistamiseen varataan riittävä rahoitus ja laaditaan toteutussuunnitelma. Ennallistamisessa tulee painottaa hydrologian palauttamista.

Metsätaloudelle kannattamattomasti ojitettuja soita on yhteensä noin miljoona hehtaaria. EU:n strategisen päätöksen ja kansainvälisten biodiversiteettitavoitteiden mukaan **muuttuneista ekosysteemeistä tulisi ennallistaa 15 prosenttia** vuoteen 2020 mennessä. Tämän mukaisesti Suomen noin viidestä miljoonasta ojitetusta suohehtaarista **tulisi siis ennallistaa yli 700 000 hehtaaria.** Tavoite tulee saavuttaa mahdollisimman pian, mutta näillä panostuksilla siihen ei tulla pääsemään vuoteen 2020 mennessä. **Uudeksi tavoitevuodeksi tulee ottaa vuosi 2030.**

ILMASTONMUUTOS

1. Turpeen kaivaminen ja polttaminen energiaksi lopetetaan vuoteen 2025 mennessä. Yhtään uutta turvesuota ei avata energiatuotannolle.

2. Suot ovat metsiäkin suurempi hiilivarasto, johon hiili on sitoutunut pitkien aikojen kuluessa. Soiden hiilivarasto on säilytettävä.

3. Suomi edistää soiden ja kosteikkojen suojelua kansainvälisesti ja vastustaa aktiivisesti turpeen polttamista ja turvemaiden ojitamista globaalisti osana ulko- ja ilmastopoliittia.

4. Turvemaiden ja kosteikkojen suojelua ja ennallistamista edistetään myös kansainvälisellä tasolla.

Turpeen kaivaminen ja polttaminen energiaksi lopetetaan vuoteen 2025 mennessä. Yhtään uutta turvesuota ei avata energiatuotannolle.

Turveteollisuuden aiheuttamia haittoja korjataan perustamalla soidensuojelumaksu. Tällä kunnostetaan vesistöjä ja ennallistetaan soita.

TALOUS JA TUET

1. Metsätalouden ympäristötukia ohjataan enemmän ennallistamistöihin sekä puustoisten soiden suojelusta maksettaviin korvauksiin.

2. Turvemaiden metsätalouden haittoja on vähennettävä nopeasti. Niin kutsuttujen **kunnostusojitusten tukeminen valtion budjetista lopetetaan** poikkeuksena vesitalouden ennallistamisen kannalta oleelliset toimet.

Vesistöjä kuormittavia ojituksia tuettiin esimerkiksi vuonna 2017 edelleen noin neljällä miljoonalla eurolla. Vapautuvat rahat tulee käyttää vesistöjen tilanteen parantamiseen ja soiden suojeluun. Kunnostusojitukseen liittyvään ilmoitusmenettelyyn on sisällytettävä todistus siitä, että naapurit ovat nähneet suunnitelman.

3. Soiden raivaaminen pelloiksi ja lannanlevitykseen lopetetaan vuoteen 2020 mennessä.

4. Verotuki turpeen energiakäytölle poistetaan vuoteen 2020 mennessä.

LAIT JA LUVAT

1. Turpeen kaivamisen vesistötarkkailua parannetaan ja ympäristölupiin lisätään raja-arvo sallitulle humusmäärälle tuotantoalueilla. Vesistövaikutusten mittaamista ja seuranta tulee kehittää erityisesti huippuvirtaamien aikaisten kuormitustasojen selvittämiseksi.

2. Pintasammalen nostosta tehdään luvanvaraista toimintaa ja siihen liittyvät muut lainsäädännölliset

tarpeet selvitetään. Pintasammalen nosto rajataan soiden luonnontilaisuus-luokituksen 0-1-luokkien soille.

3. Ympäristönsuojelulakia korjataan siten, että soiden tilaa heikentävä toiminta rajataan valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti suoluokituksen 0-1-luokkien soille. Ympäristönsuojeluasetusta muutetaan vastaavasti.

4. Ympäristöluvan tulee määrittää suon jälkikäyttöä turpeen kaivamisen jälkeen. Jälkikäytön tulee olla luonnon monimuotoisuuden kannalta paras mahdollinen ratkaisu. Useissa tapauksissa **tämä tarkoittaa ennallistamista tai esimerkiksi turvekentän muuttamista kosteikoksi.** Lisätään toiminnan lopettamisen jälkeinen ennallistamisvelvoite turpeen kaivamisen ympäristölupiin.
5. Vesistöjen tilaa heikentävät toimet

kuten kunnostusojitukset ja ojitusmätästys kielletään.

6. Avohakkuut ja niihin liittyvä maanmuokkaus turvemaiden lailla ja siirrytään metsien jatkuvapeitteiseen kasvatukseen, mikä vähentää myös ojitustarvetta.

7. Soiden taloudellista hyödyntämistä edeltävien luontoselvitysten laajuutta ja laatua parannetaan ottamalla huomioon esim. toimien vaikutus valuma-alueella.

8. Kaivoshankkeet eivät saa olla uhka suojelualueille soille. Malmineitsintä suojelualueilla ja kaivosten perustaminen suojelualueille tulee kieltää. Tämä edellyttää kaivoslain uudistamista.

AUTA SUOLUONTOA

- Edistä soidensuojelutavoitteita ja levitä tietoa esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.
- Lahjoita 10 € soille lähettämällä tekstiviesti 10E SUO numeroon 16588 tai tekemällä lahjoitus osoitteessa sll.fi/lahjoita.

www.sll.fi/suot